

PROTOCOL

dalla seduta dil cussegl da vischnaunca,
venderdis, ils 26 d'uoost 2022, allas 20¹⁵ – 22³⁰
Liug: Halla Cons, Disentis/Mustér

President: Adrian Deflorin

Actuara: Ursina Murer-Fatzer

Presents:

a) Cussegl	Armin Berther Silvia Bucheli-Caduff Roland Cajacob Edgar Durschei Adrian Flepp Mario Flepp	Otmar Flepp Larissa Fry Schuster Giusep Lozza Armin Manetsch Helga Probst-Linder Ignaz Venzin
------------	---	--

<i>Perstgisas</i>	<i>Theres Burri Gadola</i>	<i>Martino Sabbadini</i>
-------------------	----------------------------	--------------------------

b) Suprastonza comunala	René Epp Clemens Berther Wendelin Jacomet	Jris Lombris Paul Flurin Schmidt
----------------------------	---	-------------------------------------

c) Envidai Renaldo Lutz, menader regiunal uffeci d'uaul e prighels dalla natira
Simon Cathomen, selvicultur da revier e meinagestiun menaschi tecnic

Perstgisas *Walter Deplazes, president dalla cumissiun da megliaziun*
Andri Hendry, canzlist/direcziun comunala
Ervin Maissen, menader infrastruttura/direcziun comunala
Curdin Cajacob, president cumissiun da gestiun
Sonia Lutz-Schmidt, cumissiun da gestiun
Flavio Murer, cumissiun da gestiun

d) Hosps quater

Plaid d'avertura dil president

Preziai presents

Ucraina

Ils 24 d'uost 2022 ha l'Ucraina astgau festivar siu 31avel di dall'indipendenza dall'Uniun sovietica. Avon in onn ha l'Ucraina saviu festivar l'indipendenza cun grondas festivitads en l'entira tiara. Uonn ei quei buca stau il cass. Sco enconuschent a nus tuts ha l'invasiun dall'Ucraina entras la Russia entschiet ils 24 da fevrer 2022. Negin che sa dir con ditg che l'uiara cuoza aunc e contas unfrendas che tala vegn aunc a caschunar. Sper las unfrendas ha l'uiara era grondas consequenzas mundialas. Il garnezi ei vegnius pli scarts ed aschia pli cars, il prezi dils carbonats ei s'augmentaus marcantamein, il prezi dall'electricitad muossa ensiviars e medemamein ils cuosts per material da baghegiar e construcziun creschan ad in crescher. Sco consequenza ei la carischia carschida dapertut e smanatscha da fierer biaras tiaras en ina gronda crisa. Nus ell'Europa e cunzun en Svizra havein plitost aunc ils mieds finansials da pigliar giu a cuorta vesta sin ina moda ni l'otra quei carschament dils cuosts ed evitar la crisa. En autras tiaras vegn quei buc ad esser il cass. Cheutras vegn bein enqualin a pitir fom e freid igl unviern vegnent.

Mustér

700 onns pli veglia che l'Ucraina ei la Svizra. Era nus havein astgau festivar igl εμπrem d'uost, nossa fiasta naziunala. Suentar il temps da corona ein convischin(a)s seradunai avon casa communal per festivar igl εμπrem d'uost comunablamein.

Ils 13 d'uost havein nus astgau festivar la tiarza fiasta dil vitg la quala ha carmalau neutier ina roschada da visitader(-ra)s. Els han saviu guder ina biala fiera da products indigens, buna musica da divertiment, fetg bunas purschidas culinaricas ed in'excellenta atmosfera da fiasta.

Medemamein ha l'exposiziun da mineralias carmalau ina roscha da visitader(-ra)s el Center Fontauna sco era il di dallas portas aviartas dall'Uniun fallun e cascharia Disla/Mustér ed igl event Paragliding Disentis Open 2022. Per saver guder talas festivitads e tals eveniments drova ei persunas cun fetg grond engaschi sco organisaturs e voluntaris che s'engaschan senza vegnir indemnisai per lur lavur. En il temps dad oz, nua ch'il guder ei da gronda impurtonza, secapeschan tals engaschis buca da sesez. Dils organisaturs pretenda quei mintgamai in grond sforz per anflar ils voluntaris che vegnan basignai. Jeu admettel in grond engraziament ad in e scadin che s'engascha adina puspei pil bein reussir da tals events. Sco gia menziunau secapescha ei buca da sesez ch'els mettan a disposiziun lur temps liber per festivitads ed events per nossa cuminonza. Plinavon procuran els cun tals arranschaments era per ina buna reclama per nies vitg e nossa regiun.

Di d'informaziun dallas professiuns

Per la secunda gada ha l'Uniun da commerci e professiun Mustér (UCP) organisau per scolar(a)s dalla 6avla entochen 9avla classa il di d'informaziun davart las differentas professiuns per in emprendissadi en la Cadi. Quei arranschament ei medemamein ina buna reclama per tuttas interpresas en nossa vallada. Cheutras han pressapauc dus tozzels fatschentas priu la caschun d'informar varga 100 scolar(a)s resp. emprendist(a)s futur(a)s davart lur eventual plaz da lavur e cheutras d'incantar quels per lur fatschenta. Tenor miu meini ei quei ina fetg buna purschida dall'UCP che sto vegnir mantenida era el futur, damai ch'ils giuvenils endrieschan enteifer cuort temps davart las vastas pusseivladads professiunalas cheu en la Cadi. Pertgei bein enqualin ei buca pertscharts tgei pusseivladads che las interpresas porschan e ch'els ston buc adina serender en la bassa per frequentar in emprendissadi ni ina professiun interessanta.

Mortoris

Dapi la davosa seduta dil cussegl da vischnaunca ha ei dau tschun mortoris:

- Luzia Huonder-Jacomet, naschida ils 18-04-1935, morta ils 24-06-2022
- Felizia Deflorin-Huonder, naschida ils 09-04-1920, morta ils 26-06-2022
- Angelica Nay-Vincenz, naschida ils 10-01-1947, morta ils 08-07-2022
- Giuliana Monn, naschida ils 12-01-1946, morta ils 14-07-2022
- Paula Caduff, naschida ils 28-10-1956, morta ils 21-07-2022

Naschientschas

Dapi nossa davosa seduta dil cussegl da vischnaunca ha ei dau treis naschientschas:

- Joel Albin, naschius ils 25-06-2022, feagl d'Aurelia e Claudio Albin
- Shayenne Epp, naschida ils 18-07-2022, feglia da Sandra e René Epp
- Julia Häschi, naschida ils 06-08-2022, feglia da Flurina e Michael Häschi

Tractandas:

1. Protocol 15-2021/2024
2. Avertura Val Segnas ed Uaul Run: Project e credit (messadi nr. 25-2021/2024)
3. Moziun davart la purschida da glatsch – sclarir variantas pli favoreivlas ed attractivas (moziun M1-2017/2020)
4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Adrian Deflorin

Ursina Murer-Fatzer

Cussegl da vischnaunca 2021/2024

Protocol no. 16

Seduta dils 26-08-2022

---

1. Protocol 15-2021/2024

Decisiun:

Il protocol nr. 15 dalla seduta dils 22 da zercladur 2022 vegn approbaus unanimamein.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Adrian Deflorin

Ursina Murer-Fatzer

2. Avertura Val Segnas ed Uaul Run: Project e credit (messadi nr. 25-2021/2024)

Presentaziun

Gerau Clemens Berther:

La suprastanza communal ha preparau il project en detagl e quei a basa dil conclus dil cussegl da vischnaunca dils 12 da matg 2022. El project present han cunzun las sfidas en connex cun la protecziun dallas fontaunas saviu vegnir risguardadas (*traversa Val Clavaniev sco era las fontaunas dalla Claustra*). Il perimeter vegn repartius en duas parts: Uaul Run – emprema prioritad e Val Segnas – Prau Sura. La ladezia dallas vias vegn a muntar da niev 3.3 m (*actual Via Run 2 m*).

Ina dallas finamiras ei da sviar il traffic grev ord ils habitadis. La nova varianta per l'avertura Uaul Run risguarda il fatg e vegn construida sin l'altezia dalla cava da glera vid la via da funs dalla Val Sogn Placi che sto aunc vegnir construida cun risguardar ils interess forestals (*pendenza longitudinala, fundaziun e cuvrida adequata*). Ina part dil project ei la nova piazza da lenna el contuorn dalla sbuccada dalla Via da Faltscharidas. Proprietaria dalla parcella previda pil depot da lenna ei la Claustra. Ils responsabels dalla Claustra ein denton prompts da segidar per anflar ina sligiazion efficienta. Per la realisaziun dil project vegn mess en mira ina contribuziun cantunala e federala da 69%. L'avertura forestala Val Segnas corrispunda al project 2020 ed ei medemamein decisiva per la cuntinuaziun dallas vias projectadas dalla meglieraziun funsila. Sche l'avertura forestala fa naufragi, stuess la meglieraziun funsila encurir alternativas, nua che cuosts ein buca previ el preventiv (*credit supplementar*). Per quella realisaziun metta cantun e confederaziun en mira ina contribuziun da 78%. Ils cuosts totals muntan da niev a frs. 24'580'000.--. Enviers il project "Avertura Val Segnas – Val Sogn Placi" munta quei in augment da cuosts da frs. 1'698'820.--. Motiv pigl augment ei il surpli da cuosts pil tschancun da Sogn Placi sur la Fuortga entochen Fistatg Lartg e per l'autra entras la sminuaziun dallas contribuziuns cantunalas e federalas.

Finanziaziun

La finanziaziun succeda en emprema lingia entras contribuziuns cantunals e federalas. Plinavon ha l'organisaziun Alpinfra mess en mira da surpender denter 20 e 30% dils cuosts restonts. Frs. 691'000.-- vegnan ord il fondo Vivian. Cheutras resta per la vischnaunca la cumpart da frs. 5'660'220.--.

Cuosts annuals

Ei vegn quintau cun cuosts d'investiziun en media da frs. 190'000.--/onn. A liunga vesta quantan ins cun in respargn da frs. 6'000.--/onn.

La suprastanza communal ha sin cussegliazion digl uffeci da vischnauncas adattau la proposta el messadi present: *...cun resalva dall'approbaziun e creditaziun dil project entras las instanzas cantunalas e la clausula concernent il stan dils prezis tenor art. 6 dall'ordinaziun cantunala da finanzas per las vischnauncas.*

Debatta d'entrada

Cussegliaier Edgar Durschei:

La varianta da plazzar la lenna sin la parcella sut Via Faltscharidas perschuada buca. Vegnir beneventai a Mustér cun ina rasena lenna ei buca gest envidont. Tonscha insumma il credit concedius dil pievel per la via da meglieraziun en la Val Sogn Placi? Fuss la varianta d'untgir sur la Via Run buca da favorisar?

Gerau Clemens Berther:

Ils responsabels san buca semplamein crear in plaz per rasenar lenna en la Val Sogn Placi. Quei sto succeder en concordanza cun ils uffecis cantunals. Ils responsabels dalla meglieraziun funsila han aunc da planisar la via entochen tier la cava Berther arisguard las pretensiuns digl uffeci d'uaul e prighels dalla natira. San las vias forestalas buca vegnir realisadas sco planisau, ston ils responsabels dalla meglieraziun funsila inoltrar la damonda davart in credit supplementar per las vias en la Val Segnas. Actualmein semovan ils cuosts el credit dalla meglieraziun enconuschent. Persequitar la varianta Via Run ei buc in'opziun era muort las tschaffadas d'aua dalla Claustra. Las fontaunas sesanflan en la zona S2 ed ils responsabels dalla Claustra massen en opposiziun. La zona S2 ei dil reminent aunc pli hanada che la zona S3 (*fontaunas Val Clavaniev*).

Menader regional UGP/AWN Renaldo Lutz:

Il liug presentau per la piazza da lenna ei ideals gest en vesta dil manevrar ils camiuns sco era da cargar els.

Selvicultur communal Simon Cathomen:

Il plaz da lenna actual ei buca cuntenteivels e segirs. Il schabetg dalla primavera vargada ha confirmau il fatg cura che la pluna lenna ei sballunada sin la via cantunala. Il plaz da lenna sto porscher avunda spazi ed esser accessibels pils camiuns a siala (*Sattelschlepper*).

Cussegliaer Otmar Flepp:

Han ins examinau la parcella sper la via cantunala (*plaun grad avon entrada el vitg*) che vegn cultivada actualmein da Martin Lutz?

Selvicultur communal Simon Cathomen:

In camion a siala ha ina mesira da rodond 20 meters, cheu basegna ei in plaz da semenar adequat. La parcella numnada sesanfla sper via cantunala, cheutras ston ins era risguardar in'entrada che cunvegn allas prescripziuns da traffic. Sch'ins risguarda tut ils fatgs da construcziun per possibilitar in manevrar cun tals vehichels, restass in pign plaz per la lenna. Plinavon han ins era examinau cugl uffeci responsabel la varianta avon il sutpassadi Via Disla. Quels plazz numnai porschan buca maun al diever pretendiu.

Cussegliaer Armin Berther:

Igl ei previu da rasenar lenna sin la parcella dalla Claustra. Quei munta che 1'600 m² terren agricol van a piarder. Igl ei da ponderar bein co agir. Buc d'emblidar ei era ch'ina part dalla colligiazion croda diltuttatfatg, numnadamein tala dalla Val Clavaniev. Nus havein actualmein dapli cuosts che quei che nus havessen giu cun la varianta 1. Fuss ei buca pli prudent da presentar al pievel danovamein l'emprema varianta (*votaziun dils 29 da november 2020; 43% na, 57% gie*)? Avon entgins onns han ins priu quella via cul project center da sport oz Center Fontauna. In'avertura dallas vias forestalas adequatas al temps ei indispensabla.

Gerau Clemens Berther:

La suprastanza communal ha elaborau detagliadamein e sin incarica dil cussegl da vischnaunca la varianta Sogn Placi – Uaul Run e sa buca sustener da suttametter alla votaziun dil pievel igl emprem project. Ei ha num da perschader il pievel dil project "Avertura Val Segnas ed Uaul Run".

Cussegliaer Roland Cajacob:

Tgei consequenzas ha in NA all'urna?

Gerau Clemens Berther:

Ei restass sulettamein aunc in project per ina via da Jeep. El territori che vegn buca contonschius sto la lenna vegnir sgulada cun helicopter. Tenor Urban Maissen, meinagestion digl uffeci d'uaul e prighels dalla natira dil Grischun, ei igl Uaul Run da gronda impurtonza per la Surselva e cheutras ei ina tgira correcta digl uaul indispensabla.

Cussegliaer Armin Manetsch:

Co fuss ei da schar eleger il pievel davart las duas variantas da project? Il pievel duei decider tgei ch'ei la finfinala pli impurtont: aua, uaul ni finanzas.

Cussegl:

Discussiuns e ponderaziuns detagliadas per in'avertura digl uaul han giu liug en omisduas variantas. Il cussegl ha incaricau la suprastanza communal da perseguitar la varianta presenta e cheutras havein nus da suttametter quella alla votaziun all'urna. Impurtont ei da

presentar al pievel ina sligiazion adequata per la rasena da lenna q.v.d. ina clara visualisaziun sco era ils plans dalla via previda davart la meglieraziun funsila.

Gerau Clemens Berther:

Ils responsabels prevedan ina sera d'informaziun per la populaziun (*ils 4 da november 2022*). Sin quei termin duess il project dalla meglieraziun funsila esser avon maun.

Ei suonda la discussiun en detagl.

Cusseglier Edgar Durschei:

Il tschancun Fuortga – Fistatg cuosta rodund 8 milliuns francs. Co motiveschan ins in tal augment da cuosts? Co fuss ei da construir las vias taluisa, ch'igl ei pusseivel da carrar cun 30 enstagl da 40 tonnas?

Gerau Clemens Berther surdat il plaid al menader regional UGP/AWN Renaldo Lutz:

Il tschancun dalla via da Prau Sura ei buca catramada sco tala digl Uaul Run. Plinavon ein entgins tschancuns pli spundivs. Quels basegnan plattas da volver (*Wendepplatten*) per saver manischar in camiun da quater ischels. Talas construcziuns ein custeivlas. Ultra da quei sto il catram existent vegnir dismiss ed il niev material da fundaziun baghegiaus en. Las vias han da vegnir construidas adequatamein al temps q.v.d per vehichels ch'ei gia oz sin fiera.

Decisiun:

Il cussegl approbescha unanimamein:

- 1. da realisar il project "Avertura Val da Segnas ed Uaul Run";**
- 2. in credit net da frs. 5'660'220.-- per realisar il project "Avertura Val da Segnas ed Uaul Run" (cun resalva dall'approbaziun e creditaziun dil project entras las instanzas cantunalas e la clausula concernent il stan dils prezis tenor art. 6 dall'ordinaziun cantunala da finanzas per las vischnaucas);**
- 3. da suttametter quella damonda da credit el senn dallas prescripziuns digl art. 32 lit. d dalla constituiun communal alla votaziun all'urna.**

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Adrian Deflorin

Ursina Murer-Fatzer

3. Moziun davart la purschida da glatsch – sclarir variantes pli favoreivlas ed attractivas (moziun M1-2017/2020)

Il president dil cussegl da vischnaunca Adrian Deflorin surdat il plaid alla moziunaria e vicepresidenta dil cussegl Helga Probst-Linder:

"Pil preventiv 2021 havein nus per la sesiun 2021 la summa dils cuosts per la purschida da glatsch da frs. 89'300.-- senza haver quintau pli gronds manteniments dall'infrastructura. La purschida da glatsch per rodund frs. 100'000.-- san ins duvrar mo per ca. dus meins ed atgnamein mo da bialaura. Observau objectivamein ei quei ina enorm gronda summa. Nus giavischein dalla suprastanza ch'ella lavura ora duas propostas en connex cun cuosts e consequenzas:

Varianta 1 - Glatsch artificial (Kunsteis aus Wasser), sistem sco tochen dacheu, liug adattau cun umbriva (p.ex. parcadì) ni sin ina piazza cuvretga (purschida ordado sch'ei dat buca plievgia e neiv ni purschida en ina halla da malaura).

Varianta 2 - Glatsch sintetic (plattas da materia sintetica), che vegn tschentaus durant ils meins december/schaner en ina halla (p.ex. halla da tennis - sunter la renovaziun dil Center da sport san ins duvrar ina dallas duas plazzas da tennis evtl. variontamein ni in auter liug/purschida da malaura ch'ins sa duvrar mintgadi)".

Gerau Clemens Berther:

Alla seduta dils 28 da matg 2021 ha il cussegl da vischnaunca tractau la posiziun dalla suprastanza communal e cun las detagliadas informaziuns pertuccont il glatsch artificial el Center Fontauna. La cumissiun da menaschi CF ei sefatschentada intensivamein cun la tematica e vegn tiel conclus che la purschida glatsch artificial sco el exista oz seigi la varianta optimala pil Center Fontauna e per la regiun.

Ils arguments

- Ord autras emprovas ella regiun san ins che l'acceptanza per in glatsch sintetic ei fetg pigns. In glatsch artificial perencunter fa plascher alla glieud e vegn apprezzaus. El ei autentics per ina regiun da sport d'unviern.
- Ils investurs – cunzun dil hotel Acla da Fontauna – punctueschan l'impurtonza d'in glatsch sco nus havein el oz. Strihar ni midar quel fuss in falliu signal per tals investurs.
- Era in glatsch sintetic drova silmeins aschi bia resursas sche buca dapli.
- Il furnitur sa dar neginas informaziuns davart il secuntener ed il tgirar in tal plaz ordaviert. Las informaziuns da quels che han in tal plaz ein pauc empermettentas per in tal sistem en ina regiun cun bia neiv.
- Il plaz existent ha potenzial da svilup. Cun metter entuorn las mesiras suranumnadas vegn ins d'augmentar las frequenzas ed aschia era recaltgar dapli entradas.
- Cun l'energia che vegn producida culs indrezs fotovoltaics sa era la ballontscha ecologica (*diever d'energia*) vegnir meglierada.

Per quels motivs ei la cumissiun da menaschi dil meini ch'ins duei mantener la purschida ton pils indigens sco era pils hosps.

Gia dapi onns sa la vischnaunca contrahar il prezi d'energia cunquei ch'ella basegna dapli che 100'000 kWh. Las cundiziuns per l'energia dalla vischnaunca muntavan igl onn 2021 a 5.81 raps/kWh. Naven digl 1. da schaner entochen ils 30 da zercladur 2022 ha la vischnaunca pagau 32.30 raps/kWh, pia sis gadas dapli. Las contractivas cun ils responsabels ein buca stadas aschi sempas. Tonaton ha la suprastanza communal saviu francar il prezi d'energia naven digl εμπrem da fenadur 2022 per quater onns sin 21.68 raps/kWh, pia sulettamein

quater gadas dapli. Aschispert ch'ils indrezs fotovoltaics ein en funcziun, vegn il quen segirefranc a sepresentar en favur da nossa vischnaunca.

Actualamein basegnan ins per la purschida da glatsch rodund 100'000 kWh. Il prezi per l'energia ha pia claramein in'influenza finanziaria cun in augment dils cuosts naven da frs. 5'500.-- sin frs. 22'000.--.

Ei succeda la discussiun generala.

Cussegliaer Roland Cajacob:

Ina dislocaziun dil plaz da glatsch ei nunpusseivla. Perencunter san ins meglierar la vendita dalla purschida da glatsch. Il glatsch ei ina purschida supplementara per nos hosps denton era pils indigens e cuosta a nus rodund frs. 50'000.--. Il svilup dil prezi d'energia schai buc els mauns dils responsabels.

Cussegliaera Larissa Fry Schuster:

Las ponderaziuns davart il diever d'energia duein succeder a liunga vesta. Mintgin da nus porta oz la responsablidad per nies mund per saver viver adequatamein vinavon. Igl ei falliu da patertgar en quella tematica vid investurs, daners e consum. Igl ei d'agir a temps e buca da spitgar entochen che nus sesin el stgir.

Cussegliaer Edgar Durschei:

Havein nus culs indrezs fotovoltaics la pusseivladad sin in cert quantum d'energia gratuita? Igl ei nossa responsablidad sco nus mein entuorn cun l'energia. Gest el temps dad oz eis ei buca prudent da negligir quella resursa. Entgins bogns en Svizra han gia signalisau lur prontadad da respargn cun tschentar giu il scaldament per l'aua ordaviert. La tematica sespleiga buc sin glatsch GIE ni NA. Nus essan en l'obligaziun d'agir tenor temps e situaziun.

Gerau Clemens Berther:

La carstgaunadad sa bein tgei ch'ei fuss da far. Desister denton sil consum vul negin (*p.ex colonnas d'autos al Gottard, sglar pil mund entuorn eav.*).

La preparaziun dil glatsch succeda avon la tractandaziun dil preventiv. Ils responsabels ein cunscients dalla situaziun energetica e vegnan era ad agir ad uras ni sin camond surordinau.

Cussegliaer Roland Cajacob:

Il Center Fontauna vegn era buc a saver cuvierer sez il diever d'energia pil glatsch culs indrezs fotovoltaics. Cul temps eis ei da mirar per ina collaboraziun energetica el contuorn digl areal Acla Fontauna per saver producir atgna energia.

Cussegliaer Armin Berther:

Tgei cuosts resultan tier la cumpra d'energia tier RECAL?

Gerau Clemens Berther:

Actualmein munta il prezi a 11 raps/kWh. Il prezi vegn fixaus dad onn tier onn.

Cussegliaer Otmar Flepp:

En consequenza dalla midada dil clima stuein nus baul ni tard prender ina decisiun e definir la direcziun futura dil glatsch.

Gerau Clemens Berther:

Per la cumissiun Center Fontauna eis ei impurtont da retscheiver ad uras ils indicaturs giavischai davart la politica.

Plaid final dalla moziunaria e vicepresidente dil cussegl Helga Probst-Linder:

"Jeu haiel inziau per l'emprema gada ina moziun e per mei eis ei stau ina buna experientscha era da veser co las discussiuns succedan davos las culissas. Ils responsabels han segirefranc fatg las retschercas necessarias pertuccont il futur dil glatsch. Tonaton sundel jeu trumpada che nus havein buc anflau ina sligiazun pli economica. Ussa eis ei aschia ed jeu sundel perschuadida che la tematica glatsch vegn baul ni tard puspei a fatschentar nus tuts".

Decisiun:

Il cussegl accepta la proposta dalla suprastanza communal cun 10 encunter ina vusch e duas abstenziuns

- a) da buc acceptar la moziun M1-2017/2020 "Purschida da glatsch – sclarir variantas pli favoreivlas ed attractivas" dils 13 da november 2020;***
- b) d'incaricar la cumissiun da menaschi CF da far vinavon il pusseivel da porscher in bien glatsch artificial cun risguardar ils criteris economics.***

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Adrian Deflorin

Ursina Murer-Fatzer

Cussegl da vischnaunca 2021/2024

Protocol no. 16

Seduta dils 26-08-2022

---

4. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Igl ei vegniu inoltrau neginas damondas a scret.

Damondas che san vegnir rispundidas a moda semplia

Cussegliaer Armin Berther:

Ei il concept da molocs avon maun?

Gerau Paul Flurin Schmidt:

En emprema lingia han ins preparau la lescha davart l'economisaziun dils rufids ed actualmein preparan ins la cumpra dalla stadera. Igl ei previu da saver tschentar treis molocs ad onn. Il concept da molocs sur l'entira vischnaunca ei buc aunc avon maun. Ei vegn procurau ch'igl uffeci da baghegiar vegni cul concept giavischau a temps.

Cussegliaera Larissa Fry Schuster:

En connex cun las pagas cunzun dil persunal dil menaschi tecnic ein las cumparegliazions cun las autras vischnauncas succedidas (*scalem da paga, cundiziuns da lavur eav.*)?

President communal René Epp:

Cun la tractandaziun dil preventiv vegn il cussegl a retscheiver l'investa giavischada.

Communicaziuns

Geraua Jris Lombris:

En num dalla suprastonza communal meretan ils iniziants/organisaturs sco era tut ils voluntaris dallas duas festivitads – fiasta naziunala digl 1. d'uost e dalla fiasta dil vitg – grond laud ed engraziament per la lavur prestada en favur dalla cuminonza. Tals eveniments san mo haver liug grazia ad els.

First risponder

Ils responsabels dil Salvament alpin (*Alpine Rettung Graubünden*) han communicau ils 11 da fenadur 2022 ch'ina gruppa numnada first responder (*laics sescolai per segidar en cass urgents culs professionals ein buca sil plaz*) stettien pigl emprem agid per immediat a disposiziun. Cussegliaer Ignaz Venzin ha priu atgna iniziativa ed ha mirau per las personas ch'eiin prontas da porscher il survetsch sco first responder. Plinavon ha el fatg tut las preparativas per che la gruppa da first responder funcziuni en nossa vischnaunca Mustér. Il menader da gruppa ei Ursin Huonder. Ils tschun first responders ein scolasts ord l'uniun samaritana ed han ina scolaziun adeguata sin nivel dus IVR. Mintga dus onns han ei da refrestgentar la savida en in cuors da repetiziun. Mintga persuna dalla gruppa ei equipada cun in sacados d'emprem agid. La gruppa first responder ei mo activa en nossa vischnaunca Mustér. La vischnaunca da Tujetsch ha sezza ina gruppa first responder. Perencunter ha la vischnaunca da Medel/Lucmagn aunc buc anflau tschun personas che fussen prontas da prestar in engaschi sco first responder. La gruppa retscheiva igl alarm da Glion anora, basa 144 e vegn medemamein era sustenida a temps dall'equipa 144, ambulanza, miedi e gidonters professionals. Il first responder ei buca obligaus da porscher survetsch da pichet (*pia buc da tut temps*). La suprastonza communal beneventa quell'ulteriura purschida per segidar cun personas che basegnan in emprem agid. Quella gruppa sa ed astga era buc esser il motiv pils responsabels da Glion da strihar l'equipa cun l'ambulanza staziunada a Mustér.

La suprastonza communal ed oravontut era la Conferenza dils presidents communal dalla Cadi sefatschantan intensivamein cun la tematica e la finamira ei da mantener il post da salvament a Mustér.

President communal René Epp:

La sera d'informaziun per la populaziun davart ils projects "Avertura Val Segnas ed Uaul Run" ed "Augmentar l'attractivitat dil vitg" ha liug venderdis, ils 4 da november 2022.

Vicepresidenta dil cussegl Helga Probst-Linder:

En num dad Urs Probst engrazia ella alla suprastanza communal cordialmein per la carta d'engraziament e gratulaziun sin la pensiun sco veterinari dalla Cadi. Ils auguris han legrau el zun fetg.

President dil cussegl da vischnaunca Adrian Deflorin:

- ils 26 – 28 d'uost ha liug la FiastaDaBulius 2022;
- ils 10 da settember ha liug il campiunadi svizzer dad e-bike;
- ils 17 da settember ha liug il di da sport grischun;
- ils 25 da settember ha liug il 17avel di grischun da viagiar.

Il proxim cussegl da vischnaunca ha liug venderdis, ils 28 d'october 2022.

Cussegl da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Adrian Deflorin

Ursina Murer-Fatzer

Disentis/Mustér, ils 31 d'uost 2022